

“Onze ervaring staat op het schap”

De deskundigheid van ouderen een passende plaats geven in het WZC

ARTESIS PLANTIJN
HOGESCHOOL ANTWERPEN

Concreet Participatief Actie Onderzoek

- Onderzoekers:
  - 7 bewoners van WZC Sint Maria te Berchem
  - 2 lectoren van de opleiding Bachelor in de Orthopedagogie AP
- 7 bijeenkomsten gespreid over 5 maanden
- Onderzoeksvragen: Hoe komt het dat sommige bewoners van een WZC kunnen zeggen: “Ik voel me thuis in het WZC”? Kunnen bewoners hier zelf aan bijdragen?
- Resultaten van het onderzoek
  - voorgesteld aan personeel en directie samen met de bewoners
  - artikel geschreven voor het “Toreke” op basis van de resultaten
  - Artikel “onze ervaring staat op het schap” op de website <http://senseofhome.ap.be/samen-met-ouderen/>

Bewoner is ...

Patiënt

Klant

Burger

Creëren van een samenwerking tussen ouderen en zorgverstrekkers van in het begin

“Neem ons serieus” (Paul, 82j) Serieus genomen worden is zo belangrijk. Door het personeel en de medebewoners behandeld worden als volwaardige mens doet deugd. Mogen meedenken over problemen bv. de zaterdagkrant die niet uit de brievenbus geraakt, de lege avonden is belangrijk. Serieuze antwoorden krijgen als je problemen aankaart, niet met een kluitje in het riet gestuurd worden maar betrokken blijven bij de opvolging van problemen.

*“Je moet niet wachten tot je 90 bent, maar al komen als je 80 bent en nog zelf dingen kan”
“Als je nog zelf dingen kan doen is het makkelijker om je aan te passen in het WZC. Zelf doen wat je nog kan en anderen helpen geeft betekenis aan je leven in het WZC.” (Maria, 81i)*

Burgerschapsparadigma in de ouderenzorg

- Soeverein
- Solidair
- Wederkerigheid en wederzijdsheid (zorgverstreker en bewoner hebben baat bij de andere)
- Dialoog

De bewoner als actieve partner in de zorg

“Niet bij de pakken blijven zitten maar zelf aan de slag gaan om problemen op te lossen. Anderen aanspreken om samen de problemen aan te pakken. Bewoners kunnen echt dingen zien die anderen over het hoofd zien bv. dat er geen peper- en zoutvaatjes op de tafels staan. De mensen van de keuken brachten dit met alle plezier in orde toen bewoners hen hierover aanspraken. De metrokrant wordt elke dag door bewoner P. aan het station opgehaald zodat alle bewoners op de hoogte kunnen blijven van het laatste wereldnieuws.

Competentie zorg

- Hoe kan deze oudere nog betekenisvol participeren?

“Onze ervaring staat op het schap” (Alida, 83j) In elk WZC wonen zoveel mensen met een pak levenservaring en talenten. Vaak willen bewoners een helpende hand zijn voor medebewoners en het personeel, bv. De tafel helpen dekken, eten snijden, een rolstoel duwen,... Dit kan veel voldoening geven. Het is belangrijk dat bewoners niet overvraagd worden en erkenning krijgen voor hun werk.

DemenTalent

talentvolle vrijwilliger met dementie

Maatschappelijke participatie als existentieel motief

- *“Voor je plezier kom je niet naar hier”(Paul) en “toch is het voor de meeste mensen wel een oplossing om naar hier te komen” (Maria) De eerste periode is niet gemakkelijk. Iedereen komt hier aan met zijn eigen verhaal. Je moet afscheid nemen van zoveel mensen en dingen die je dierbaar zijn. Dit verhaal is uniek voor elke bewoner. Wie je bent draag je mee, ook als je in het WZC woont. Het kan zoveel deugd doen om je verhaal te delen, dat mensen weten wie je bent en het ook belangrijk vinden wie je bent. De vele leuke activiteiten die er in het WZC en op de verschillende afdelingen georganiseerd worden helpen zoveel om je meer thuis te voelen. Zo word je een deel van de groep, leer je anderen kennen en kan je ook echt vrienden maken.”*

Betrokkenheid ondersteunt mondigheid ?

“Medebewoners durven hun mening niet uiten” De bewoners die zelf op onderzoek gingen, botsten op bewoners die hun mening niet durfden zeggen, die bang waren om anderen daarmee te schofferen of om gezien te worden als een zeurkous. Deze medebewoners dachten ook dat er toch niks zou veranderen. Het heeft volgens hen dan ook weinig zin om je mening te zeggen. Vaak merkten ze wel dat deze medebewoners nieuwsgierig waren naar wat de onderzoeksgroep allemaal deed: “wat is er gezegd, wat heb je gedaan?”

“kleine dingen doen er toe”

In het dagdagelijks leven zijn er tal van mogelijkheden om de betrokkenheid van ouderen te vergroten

“Als je wil helpen krijg je soms opmerking “zet u maar neer” maar je ziet het wel allemaal gebeuren. Er is personeelstekort. Als bewoner wil je dan wel helpen.” Maria

Antwoorden bewoners Participatief Actie Onderzoek:

- Het is belangrijk om je niet afhankelijk te voelen
- Bewoners willen helpen
- Neem bewoners serieus
- Iedereen van de bewoners in het WZC heeft zijn eigen verhaal
- Samen leven in een WZC is niet makkelijk
- Medebewoners durven hun mening niet geven
- Samen verantwoordelijkheid nemen is nodig
- Wederzijds begrip zorgt voor eerbied tussen bewoners onderling en met de medewerkers

AP

